

INVENTIVNA DEJAVNOST

Metode in tehnike dela v krožkih

PARETO ANALIZA (ABC metoda)

Pareto diagram, imenovan tudi ABC metoda, ali pravilo 80 : 20 je metoda, s pomočjo katere klasificiramo podatke po stopnji "težavnosti" oziroma pomembnosti, glede na kriterij, ki ga predhodno definiramo (stroški, količina, frekvenca, itd.).

Metoda je dobila ime po italijanskem ekonomistu Vilfredu Paretu (19. stoletje), ki se je z analiziranjem problemov dokopal do spoznanja, da na vsak problem vpliva veliko število nepomembnih vzrokov, ki vsi skupaj na problem zelo malo vplivajo in zelo majhno število pomembnih vzrokov, ki pa imajo bistven delež vpliva na problem. S pomočjo Pareto diagrama oziroma ABC analize klasificiramo vzroke problemov tako, da je omogočeno osredotočenje na reševanje oziroma odpravljanje tistih vzrokov, zaradi katerih je problem sploh problem, njihova odstranitev pa pomeni praktično "odpravo problema". ABC analiza je sicer identična Pareto diagramu, le da temelji na statističnih izhodiščih. Probleme rangira v tri razrede - A, B in C. Delež posameznih skupin pa je:

- razred A predstavlja 68 % teže problema
- razred B predstavlja nadaljnjih 27 % problema
- razred C predstavlja preostalih 5 % problema oziroma skupaj A + B + C 100 %.

Pri delu krožkov predstavlja Pareto diagram tehniko, s pomočjo katere izberemo najpomembnejši element, ki vpliva na določen problem, ki ga hočemo rešiti.

Kot povsod pri delu krožkov, velja tudi tu pravilo postopnosti. Koraki (stopnje) izdelave Pareto diagrama so:

1. Določiti obdobje za zbiranje podatkov
2. Določiti, katere podatke zbirati
3. Priprava tabele, ki jo bomo potrebovali za vnos podatkov
4. Vnašanje podatkov
5. Risanje Pareto diagrama
6. Določitev kumulativne linije
7. Imenovanje diagrama ter izvora podatkov.

1. korak - določiti obdobje za zbiranje podatkov

Krožek mora točno definirati rok, do katerega morajo biti zbrani podatki, saj je od njega odvisen nadaljnji potek izdelave Pareto diagrama in reševanja problema sploh. Rok naj ne bi bil predolg, ker se reševanje problema lahko preveč zavleče in povzroči občutek "neučinkovitosti" krožka.

2. korak - določiti, katere podatke zbirati

Ko je znano obdobje zbiranja podatkov, je potrebno določiti še podatke, ki jih bo krožek zbiral. V sklopu tega koraka je potrebno definirati tudi, kako do teh podatkov priti - z lastnim delom, ali pa so podatki že zbrani pri drugih službah, na primer v kontroli, in se bo krožek poslužil teh podatkov. V takem primeru bi morale strokovne službe nuditi vso podporo, sicer se lahko v krožkih pojavi malodušje zaradi odklonilnega stališča okolja.

3. korak - priprava tabele za vnos podatkov

Za podatke, ki jih bo krožek zbiral, je potrebno pripraviti ustrezne tabele, kamor se bodo vnašali podatki. Tabele naj bodo enostavne in naj omogočajo razvrščanje podatkov po različnih kriterijih. Tako ima krožek možnost izbrati tisti kriterij, za katerega meni, da je najpomembnejši in da odraža dejanski problem.

4. korak - vnašanje podatkov

Korak predstavlja samo aktivnosti zbiranja in vnašanja podatkov v tabele po v predhodnih korakih dogovorjenih načelih.

5. korak - risanje Pareto diagrama

Pareto diagram je v bistvu histogram, kjer so podatki urejeni po velikosti. Na ordinato se nanaša kriterij, na absciso pa padajoče po velikosti elemente iz tabele.

6. korak - določitev kumulativne linije

Naslednji korak predstavlja izdelavo kumulativnega Pareto diagrama, iz katerega lahko razberemo stopnjo vplivnosti posameznega elementa na problem oziroma deleža elementa v celotni strukturi problema.

7. korak - imenovanje diagrama ter izvora podatkov

Izdelan diagram je potrebno ustrezno imenovati (ime diagrama naj že samo govori o njegovi vsebini) ter hkrati nanj vnesti podatke o izvoru informacij. Tak diagram uporabi krožek tudi po predstavitvi rešitve vodstvu.

(Nadaljevanje sledi)

Dušan Žnidarič

SAMOUPRAVLJANJE JE TUDI NAŠA DOLŽNOST IN NE LE PRAVICA

Žal pa se tega vse premalo zavedamo, kar dokazuje že druga nesklepčna seja delavskega sveta DO tega mandata. Torej, v torek, 3.9.85 je bila sklicana 4. redna seja DS DO, ki pa se je ni udeležil niti en delegat iz TOZD Komerciala.

Ker je to že druga seja, preložena zaradi neudeležbe delegatov iz TOZD Komerciala, je skrb še toliko večja. Vzroki za izostanke niso znani, ker se delegati niso opravičili, čeprav bi bilo do drugih delegatov pošteno. Vsekakor pa bodo te vzroke morali poiskati in odpraviti v TOZD Komerciala. Prav pa bi bilo, da vodstva TOZD in DPO posvetijo delovanju samoupravljanja mnogo več pozornosti.

M.

ZA NAMI JE PRAZNOVANJE PRAZNIKA DO

V glavnem velja ugotovitev, da smo lahko zadovoljni s programom na eni in obiskom na drugi strani. Žal pa nismo zadovoljni s številčnostjo obiska upokoјencev. Od 164 se jih je udeležilo srečanja le 69. Vzrokov za tako skromen obisk upokoјencev je najbrž več. To pa nikakor ni pokvarilo prijetnega razpoloženja tistih, ki so se srečanja naših upokoјencev udeležili.

Moja dolžnost je, da prenesem kolektivu zahvale za prisrčen sprejem ter najlepše želje. Prihodnje leto pa spet nasvidenje. To pa je seveda tudi naša želja in hkrati dolžnost, da za to poskrbimo.

M.

DELAVCI SGI NISO ZA TAKŠNO POSLOVANJE

PROBLEMI, KI NISO OD DANES. BODO TUDI JUTRI?

(Ta prispevek je nastal ob eni izmed konic v SGI. Objavljamo ga na posebno željo in zahtevo zaposlenih v SGI.)

Zadnji dan, ali pa zadnje tri dni v mesecu je v SGI (skladišču gotovih izdelkov) prava norišnica. Zakaj? Zato, ker je tako kot bi proizvodnja delala le zadnje dni v mesecu. Te dni, ali bolje rečeno ta dan, se nakopiči pred skladiščem robe, ki jo je treba seveda prevzeti in odposlati. To pa nikakor ni lahko.

Tako nekako je bilo tudi konec avgusta. Mi vsi smo praznovali, delavci SGI pa so morali ta dan še posebej krepko delati. Zakaj? Zato, da bi čimveč blaga odposlali do konca meseca. To je namreč naša skupna realizacija preteklega meseca. Ali je res? Da bomo lažje razumeli delavce SGI, ki trdijo, da to le ni tako, bomo sledili neki pošiljki za kupca v Makedoniji (podobno je za vse kupce dalje od Beograda).

Torej, mi smo odposlali pošiljko zadnjega v mesecu. Pošiljka potuje po železnici od dva do tri tedne (zato, ker ne pošiljamo zbirnega blaga z napovedjo pošiljke). Sledi do osem dni za prevzem blaga in šele takrat nastane 15 dnevni DUR (dolžniško upniško razmerje). In tako smo, hoteli ali ne, že 10. v naslednjem mesecu. Je to smotrno?

Kje pravzaprav iskati rešitev?

Komerciala s svojo nabavno in prodajno funkcijo vedno znova pade na izpitu. Nabava zato in takrat, če ne zagotovi materiala za proizvodnjo preko delega meseca. In prodaja, ker se strinja s takšnim načinom dela s strani proizvodnih TOZD.

Delavci SGI ne morejo razumeti, da bi vso robo, ali točneje 75 % le-te naredili zadnje tri dni v mesecu. Ob tem postaja tudi jasno, da kvaliteta prevzema in odpreme ne more biti na želenem nivoju tudi zaradi tega, ker so ti ljudje ob konicah obremenjeni preko svojih možnosti. Da o nezadovoljstvu zaradi takšnega načina dela ne govorimo.

To je bil tudi razlog, da so me delavci, zaposleni v SGI, v petek 30.3. ob 15^h povabili, naj si ogledam kako zgleda pri njih konec meseca. Za razgovor ta dan ni bilo časa. Čakali so kamioni. Pogovarjali smo se v ponedeljek, 2.9., ko je bilo tahujše že mimo. Res je, da so še vedno prihajali dokumenti - medskladiščnice. "Podpiši, samo podpiši. Ko bo konec leta kaj narobe, pa si kriv vsega", se huduje vodja SGI tov. Erika Kovačec. Najbrž ima prav. Delo moramo organizirati tako, da bo dalo optimalne rezultate.

Ob vsem povedanem pa tarejo delavci v SGI še druge težave. SGI s svojimi regali ni opremljeno primerno naši proizvodnji. Regali, ki so jih koristili za potrebe gumarne, so od njene izločitve prazni, ker za naše potrebe ne ustrezajo. Prazni pa so tudi regali TOZD TAP, ker se le-ta ne drži dogovorjenih dimenzij kartonske embalaže in ista ne gre v regale. Drugih regalov pa ne upajo preveč obremenjevati, ker se ti nagibajo, kar je posledica pogrezanja.

Če ob tem pomislimo, da so regali 30 metrov dolgi in 9 metrov visoki, nam postane takoj jasno, koliko prostora ostaja neizkoriščenega znotraj skladišča. Skrbi pa nas lahko, ker veliko blaga izpostavljamo vremenskim neprilikom.

Konice v SGI se pojavljajo vedno konec meseca. Takrat pa običajno praznujemo (konec leta, 1. maj, 1. september, 29. november). Do tega praznovanja imajo najbrž pravico tudi delavci SGI, mar ne!

Imajo delavci SGI prav ali ne, naj presodijo tisti, ki so za to poklicanci. Dejstvo je, da nas takšno poslovanje stane mnogo več kot bi nas sicer, in kot bi nas smelo.

M.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube mame Justine Ramšek se iskreno zahvaljujem TOZD-u TAP za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Justina Forštnarič